

Stopp NATO, Norge

Af Henrik Hjelle fra norske Stopp NATO.

● Udnævnelser Udnævnelser af Jens Stoltenberg til NATO-generalsekretær sidste efterår har bragt NATO endnu tættere på Norge. Krigsretorikken i medierne er virkelig accelereret.

Det er dybest set ganske logisk, at det netop er en socialdemokratisk eksstatsminister fra Norge, der får stillingen som generalsekretær for NATO. Chefposten kan ses som en tak for lang og tro tjeneste.

Det norske Arbejderpartiet har tjent USA og NATO trofast siden Anden Verdenskrig. Den seneste tjeneste var Norges villige medvirken til sønderbombningen af Libyen i 2011. Det var den daværende statsminister Stoltenberg, som førte os med i krigen.

Norge var stort set det eneste af landene, som deltog i bombningen af Libyen, der ikke havde nogen forudgående debat herom. Alle stortingspartiernes ledere var forlods enige, stortingspolitikere var enige, de store aviser var enige, kirken var enig. Der var heller ikke nogen formel beslutning i regeringskollegiet, ingen formelle møder i regeringen, ingen møder i Stortinget og ingen møder i det udvidede udenrigspolitiske udvalg herom.

For lige at tage det med, så var det det selvsamme Arbejderpartiet som sikrede den omfattende overvågning af kommunister og andre venstreorienterede i årene efter krigen!

Man kan i dag ikke forvente at mainstream-medierne vil korrigerer eller konfrontere politikere med deres løg-

ne. De disker op med den samme NATO-version igen og igen. Vi så det før, under og efter Libyen krigen. Vi ser det nu i forbindelse med Syrien og Ukraine. Russerfobien i medierne er større end nogensinde.

En anden konsekvens af NATO-medlemskabet er, at Norges forsvar får mindre og mindre præg af at være lige netop et forsvar. Det har længe været under omstrukturering med henblik på at blive anvendt til NATO-ledte offensive krige rundt om i verden.

Befrielsesdagen den 8. maj er som konsekvens af NATO-medlemskab også blevet skændet. I de senere år har regeringen omdannet befrielsesdagen til en "veterandag", hvor man hylder forskellige krigsveteraner. Det omfatter soldater, der deltog i krigen i Afghanistan og bombningen af Libyen.

Norge deltager løbende i NATO øvelser nær Ruslands grænser.

I slutningen af maj og i begyndelsen af juni i år var Norge hovedansvarlig for militærøvelsen Arctic Challenge Exercise 2015. Den fandt sted i norsk, svensk og finsk territorium på Nordkalotten. Formelt var det ikke en NATO-øvelse, da både Sverige, Finland og Schweiz deltog.

NATO-medlemskabet sætter desuden alvorlige begrænsninger i Norges politiske handlefrihed. Norge kan f.eks. ikke støtte et forslag om forbud mod atomvåben, da det er i strid med USA's militære doktrin.

Da NATO angreb Irak i 2003 var antikrigs bevægelsen i Norge langt større end i dag. Der var store demonstrationer mod krigen.

I 2005 indgik Socialistisk Venstreparti i regeringssamarbejde med Arbejderpartiet og Centerpartiet – den såkaldte rødgrønne regering. SV-ledelsen opgav sin hidtidige krigsmodstand og endte med at slutte op om Norges deltagelse i sønderbombningen af Libyen i 2011. SVs leder kaldte angrebet på Libyen for den "venstreorienteret krig".

Da SV traditionelt havde udgjort en stor del af antikrigs-bevægelsen, betød partiets knæfald for NATO, at denne bevægelse blev svækket.

Dertil kommer at den massive NATO-propaganda har sat sit præg på almindelige mennesker.

Stopp NATO ønsker at hjælpe med at genopbygge antikrigs-bevægelsen i Norge. Vi vil drive oplysningsvirksomhed og arrangere demonstrationer og møder.

I april-måned holdt vi et offentligt møde i Litteraturhuset i Oslo, hvor vi præsenterede os selv og vores arbejde. Vi har også afholdt introduktioner om forskellige aspekter og sider af NATO. Det betød at vi fik flere aktivister med i arbejdet.

I november vil det Norsk-ukrainske Handelskammer afholde et møde i Oslo for at agitere for øget norsk indblanding i Ukraine. Blandt andet den norske udenrigsminister Børge Brende vil deltage. Vi vil stå der med parolen "NATO ud af Ukraine!".

Fra en af største militære øvelser i Europa - Arctic Challenge Exercise 2015 - med deltagelse af mere end 100 fly og 4000 personel

Nej til NATO, Sverige

Af Staffan Ekbohm - formand/talsmand for Aktionsgruppen Nej til NATO - Bevare Alliansfriheten, aktiv i den antiimperialistiske kamp siden 70'erne, pensioneret læge

● Først en hurtig sammenfatning af forholdet mellem NATO og Sverige. Under anden verdenskrig var Sverige neutralt, som det havde været siden 1815. NATO blev dannet i 1949 under den kolde krig i modsætning til Sovjetunionen, men Sverige fastholdt sin formelle alliancefrihed under hele den kolde krig.

Efter Sovjets fald i 1989 og Warszawa-pagtens opløsning 1991 var det uklart hvad som skulle ske med NATO i nogle år. Endda om NATO muligvis skulle opløses, men efterhånden stod det klart, at NATO udviklede sig til en verdensomspændende militæralliance med en mere og mere aktiv politik, hvor USA spiller en helt dominerende rolle.

Sverige har siden 90-erne skridt for skridt tilnærmet sig NATO. Et af de første skridt der blev taget var at deltage i Partnership for Peace fra 1994, som gradvist drog Sverige ind i et militært samarbejde med NATO. Sverige etablerede endda en ambassade ved NATO's hovedkvarter i Bruxelles. Siden 2013 har Sverige også deltaget i NATO's indsatsstyrker, hvilket netop er blevet topaktuelt gennem et hidtil hemmeligholdt notat som viser, at Sverige vil tage del i NATO's elitestyrke som skal indsættes i Baltikum efter behov.

Det seneste skridt hen imod NATO er den såkaldte Værtslandsaftale, der blev underskrevet af Sveriges militære øverstbefalende i begyndelsen af september 2014, og som det er planen at få godkendt i Rigsdagen gennem en lovændring 1. juli 2016.

Et notat om lovændringen blev offentliggjort af regeringen i begyndelsen af juli 2015.

Værtslandsaftalen

Konsekvenserne af Værtslandsaftalen eller 'samarbejdsaftalen' indebærer et carte blanche for alle former for militærøvelser for NATO, som vil komme til at få en stigende indflydelse på Sveriges planer på det militære område både nu, men frem for alt i en krise- eller krigssituation.

Dette vil være tilfældet, selvom den svenske regerings samtykke kræves formelt set.

Ingen former for stop for kernevåben i Sverige indgår i aftalen. Et NATO hovedkvarter kan oprettes. Og aftalen kan kun opsiges, hvis begge parter er enige om det.

Aktionsgruppen Nej til Nato

I efteråret 2014 blev aktionsgruppen Nej til NATO, der er en partipolitisk uafhængig gruppe, dannet i Stockholm. Gruppen blev dannet på grundlaget Nej til svensk medlemskab af NATO - Bevare alliancefriheden.

Vi retter i første omgang vores kampagne mod Værtslandsaftalen, som vi har startet en underskriftsindsamling imod, der på nuværende tidspunkt har samlet omkring 10.000 navne.

Vi holder desuden møder, studiekredse, skriver løbesedler mm. Vi har arbejdet meget intensivt med underskriftsindsamlingen på gaden – og den kan også findes på nettet.

En vigtig del af arbejdet er at udbrede bevægelsen geografisk, noget vi hjælper til med. Der dannes nu en række grupper rundt omkring i landet, f.eks. i Göteborg, Helsingborg, Uppsala, Robertsfors og andre steder. Der findes også en lokal opposition mod øvelserne i Norrland, Göteborg og

ved Vättern. Vi er nu i gang med forsøg på at skabe yderligere samarbejde og planlægning af fælles aktioner.

Den politiske situation i Sverige er karakteriseret ved intensiv russer-hetz fra politikernes og massemediernes side.

De borgerlige partier er grundlæggende positive i forhold til medlemskab. Senest tog Centerpartiet positivt stilling til medlemskab af NATO, men ca. en tredjedel stemte imod. Socialdemokraterne ønsker et tættere samarbejde med NATO, men stiller sig negativt til medlemskab. Vänsterpartiet og de øvrige progressive grupperinger deler vores synspunkt.

Den svenske befolkning er desværre svinget i retning af en mere positiv holdning til NATO. Ca. 40 % er positive og ligeså mange siger nej. Resten er usikre.

Erfaringer fra vores arbejde indtil nu
1. Det er vigtigt, at arbejdet fremstår som partipolitisk ubundet. Vi må stå på et bredt politisk grundlag og kunne samarbejde med alle som deler vores idéer. Dog sætter vi grænsen ved racistiske og fremmedfjendtlige grupper. Vi har et konkret samarbejde med folk fra Folkepartiet, socialdemokraterne, Vänstrepatriet m.fl.

2. Det er vigtigt at koncentrere sig om ét vigtigt spørgsmål, nemlig modstand mod svensk NATO-medlemskab.

3. Gennem vores arbejde på gaden har vi kunnet mærke, at en del mennesker er påvirkede af russer-hetzen, der piskes op af politikere ud fra egne interesser. Derfor er det direkte samarbejde med almindelige mennesker uhørt vigtigt.

Der eksisterer en udbredt uvidenhed om NATO-spørgsmålet, som naturligvis passer magthaverne godt.

Der er taget initiativ til en uafhængig udredning om konsekvenserne af et NATO-medlemskab, som starter i efter-

fortsættes næste side 29.

Et fredeligt Arktis

Af Aaja Chemnitz, Inuit Ataqaigiit, medlem af Folketinget

Aaja Chemnitz nåede af trafikkale årsager ikke frem til konferencen, men sendte i al hast vedstående kommentar pr. mail, som således indgik i debatten.

Fortsat fra side 28.

råret. Vi planlægger et møde mod Værtslandsaftalen i Rigsdagssalen med partirepræsentanter og en fest til foråret i Stockholm. Desuden vil der blive gennemført en lang række anti-NATO møder landet over. Kampen kommer til at fortsætte uanset resultatet i Rigsdagen til sommer. Målet - at forhindre Sverige i at gå med i NATO - kommer til at bestå lang tid fremover - og vi giver os ikke.

I vores del af verden, i Grønland, har vi fred. Vi kender kun til krig og ødelæggelse igennem nyheder fra resten af verden.

Vores del af verden er på ingen måde perfekt. Vi har masser af andre udfordringer, men krig er heldigvis ikke en af dem.

Vi oplever militær tilstedeværelse fra USA og til vis grad fra Frankrig, men vi hører sjældent om hvad vi, der bor i Grønland, mener om den militære tilstedeværelse. Det er mit klare mål, at befolkningen i Grønland hører om den militære tilstedeværelse og om den er til gavn for vores land.

Fred og fordragelighed kendetegner heldigvis Arktis i dag. Samtidig gør Ruslands uforudsigelige militære indsats, i verden og i Arktis, os skeptiske overfor Rusland og Ruslands rolle i Arktis i fremtiden.

Vi er en del af et fællesskab. Grønland og Danmark. Et fællesskab, der bør

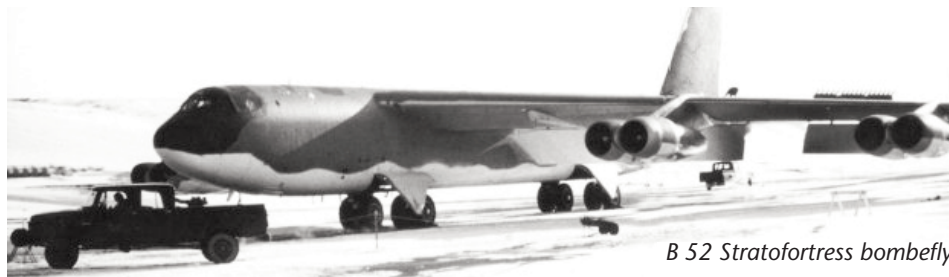
handle om at skabe fælles sikkerhed og tryghed. Vi står overfor fælles udfordringer, som kræver fælles løsninger. Hvordan kan vi sammen imødegå fremtidens mange udfordringer i Nordatlanten og Arktis. Øget skibstrafik, råstofpotentialet i jord og til vands samt den udenrigspolitiske kamp om Arktis kræver nye overvejelser og nye løsninger.

I dagens verden er det børn og andre sårbare grupper, som betaler prisen for krig og terror. Børn opvokser op i en utryk verden, hvor de tidligt i deres liv skal bekymre sig. Det kan vi simpelthen ikke byde dem.

Lad os minde os selv og hinanden om, at sikkerhed handler om meget mere end krudt, kugler og kanoner. Det handler om at skabe diplomatiske og fredelige løsninger for at bevare et fredeligt Arktis og sikre øget fred i verden.

Mange tak for ordet.

Atomvåben på Grønland

B 52 Stratofortress bombefly

Under 2. verdenskrig opførte USA baser i Grønland. Efter krigen i lyset af NATO-medlemskab og den kolde krig tillod Danmark bl.a. anlæggelsen af basen ved Thule. Basen ved Thule blev et led i USA's strategiske atombevæbnede B-52 slagstyrke. Officielt tillod Danmark ikke stationering af atombevæbnede fly ved basen, men uofficielt gav statsminister H.C. Hansen en indirekte godkendelse i 1957. I 1968 kom det til offentlighedens kendskab, da en B-52 maskine

med fire brintbomber ombord styrtede ned nær basen. Bomberne eksploderede ikke, men et større område blev radioaktivt forurennet, og affæren blev penibel for såvel USA som Danmark. Men det forblev en velbevaret hemmelighed helt frem til 1995, at den danske regering indirekte havde godkendt flyvningerne. Thulearbejdere fik i 1995 tilkendt en kompensation på 50.000 kroner hver fra den danske stat, der dog ikke vil påtage sig ansvaret for givenhederne.

Island og NATO

Af Vésteinn Valgarðsson, Fredsorganisationen SHA, Island

Protestdemonstration mod Islands medlemskab af NATO mødes med tåregas og politiknipleri

● Efter at være blevet besat af briterne og amerikanerne under d. 2. verdenskrig, blev Island stiftende medlem af NATO i 1949 og to år efter underskrev den islandske regering en „beskyttelsesaftale“ med USA. Denne aftale er grundlaget for den amerikanske militære tilstedeværelse, som den islandske fredsbevægelses kamp havde som sit omdrejningspunkt de næste 55 år — til år 2006.

Landets indtræden i NATO var meget omstridt, og der kom til folkelige demonstrationer der opløstes i gadekamp, hvor politiet og de hvide brugte tåregas og knipler.

Hvis man har lyst til det, kan man sammenfatte Islands udenrigspolitik i to ord: vestligt samarbejde, dvs. på imperialistiske præmisser. Magtelisten er drevet af russerskræk på den ene side og på den anden side begær efter profit, som de ledende partiers nærmeste venner har fået fra værnemageri.

Ét af Islands særpræg er, at landet ikke har noget militær. Vores samlede væbnede styrker består af kystvagten, dvs. tre små skibe, udrustet med én kanon hver. Danmark tog sig af landets forsvar indtil Danmark selv blev besat af tyskerne i 1940. Derefter har landet stølet på USA og NATO, bl.a. deres kampfly til at tage sig af luft- rumspatrujer, som angiveligt beskyt-

ter os mod Rusland.

Alene den diplomatiske støtte, Island har ydet USA i FN, ville berettige til benævnelsen halehæng. Men der gives også væsentlig materiel støtte. Islands største bidrag til NATO er sikkert øens geografiske beliggenhed: en amerikansk general beskrev den som værende ti hangarskibe værd. Oven i købet usynkelige. Island har stillet land til rådighed for militære øvelser — ikke som Sverige, som har modtaget penge som erstatning for omfattede ødelæggelser — men tværtimod har Island selv betalt for øvelserne, som kun har ødelagt naturen i begrænset omfang. Landet stiller også sit luftrum til rådighed for transport af materiel, mandskab og krigsfanger. I den nyeste finanslov skærer man ned på velfærden, mens man øger udgifterne til NATO.

Island yder mandskab til „fredsbevarende styrker“ — de har været udenrigsministeriets kæle-projekt de sidste 20 år. Islandske politikere har nemlig længe haft en mindreværdsfølelse, ikke mindst fordi landet ikke har noget militær. Styrkernes rolle er at frigøre ressourcer for imperialistiske besættelsesmagter, f.eks. i Kabul lufthavn, i minerydning i Irak og i Bosnien. Landet deltager også i „nordisk samarbejde“ — og ligesom det vestlige samarbejde, foregår det selvfølgelig

lig på imperialistiske præmisser: det drejer sig om nordens rolle som en bestanddel af NATO, blandt andet for at vikle Sverige og Finland ind i de facto samarbejde med NATO.

Stammer den strategi ikke fra gamle Thorvald Stoltenberg?

Heldigvis findes der også andre slags politikere. Jón Gnarr stillede op og blev valgt som Reykjaviks borgmester i 2010. Han er forhenværende punk-

Jón Gnarr, Reykjaviks borgmester 2010-14. Han er forhenværende punk-rocker, komiker, skuespiller, erklæret anarko-surrealist og pacifist.

Fredsbevægelsen (SHA) arrangerede fredsmarcher der gik fra den amerikanske base ved Keflavik til Reykjavik. Mere end 50 km. Billedet er fra fredsmarchen i 1983.

rocker, komiker, skuespiller, er-klæret anarko-surrealist - og pacifist. Da han var borgmester lod han det stå klart at NATOs krigsskibe ikke var velkomne i Reykjaviks havn — han var faktisk ikke bemyndiget til at forbyde dem, men han kunne godt sige at de ikke blev anset som gode gæster hos os. Det var måske bare symbolsk — men han var populær, og meningsmålinger viser at han ville have en god chance for at blive præsident hvis han stillede op i 2016.

Apropos hovedstaden, så besluttede Reykjaviks bystyre i september at boykotte Israel - men efter et udbrud af reaktion, hvor bl.a. en forhenværende israelsk finansminister blandede sig, gav den op og trak sin beslutning tilbage en uge senere. Men solidaritet og forståelse for palæstinenserne sag er en udbredt holdning i Island, hvor 80-90% sympatiserer med dem og er modstander af den Israelske besættelse. Regeringen anerkendte Palæstina som stat i 2012.

Men tilbage til den amerikanske base ved Keflavik.

Basen var fredsbevægelsens, SHA's, omdrejningspunkt fra 1951 til 2006, da vores kære venner forlod os. SHA marcherede fra basens port i Keflavik, over 50 kilometer til Reykjavik hvor marchen endte med en kæmpe

demonstration. Det gjorde man igen og igen - i alt 11 gange - for at demonstrere modstanden mod basen og mod NATO.

Siden den kolde krigs angivelige afslutning, har fredsbevægelsen i Island stort set fokuseret på atomnedrustning og demonstrationer mod militære øvelser. En undtagelse var Irakkriegen, hvor man demonstrerede intensivt, nogle gange med tusindvis af demonstranter, mod Islands støtte til USAs forbrydelser. Krigene i Jugoslavien, Afghanistan og Libyen udløste desværre ikke sådanne modsvar.

Modstand mod basen var udbredt under den kolde krig. Den var svøbt i en uskyldig form for nationalisme, dels set som en forlængelse af selv-tændighedskampen mod Danmark - altså, nu skulle man ikke straks blive 'biland' til USA.

Men siden afslutningen på den kolde krig er det lykkedes højrekræfterne at marginalisere og isolere fredsbevægelsen, bl.a. med vellykket propaganda om nødvendighedens politik - ikke mindst efter Irakkriegen, som jeg tror imperialismen lærte meget af.

Men hvis NATO befandt sig i en identitetskrisen efter Sovjetunionens fald, så kan man godt sige at det gjorde den islandske fredsbevægelse også. Og hvis NATO er ved at finde et nyt

ståsted - så må vi da gøre det også. En pacifisme, som udelukkende fokuserer på krig og fred per se, men ikke skelner mellem ret og uret, en pacifisme som nøjes med imperialistisk fred fordi den ikke forstår at imperialismens krig blot er en fortsættelse af imperialismens fred, at imperialismens fred - global udbytning - er den grobund, krigen vokser op af - forstadiet til krig - det er bare ikke nok. Og den er også for nem at holde i skak propagandamæssigt - husk bare anklagerne om at vi var Saddam Husseins støtter.

Vel, jeg må erkende, at jeg støtter kampen mod imperialismen, også når det drejer sig om et fattigt lands hær der forsøger væbnet forsvar mod angrebskrig. (Er det ikke ellers det eneste retfærdige, en hær laver - at beskytte befolkningen mod angrebskrig?) Jeg kan ikke forestille mig en situation som ikke forværres når man tilføjer angrebskrig! Man behøver ikke at elske Saddam, Gaddafi eller Assad for at erkende, at angrebskrig var det værste der kunne hænde Irak, Libyen og Syrien - og at angrebskrig bør bekæmpes med alle midler. Denne solidaritet må vi ikke forsømme. Det er imperialismen, vores kamp skal fokusere på. Hvis vi gør det tror jeg vi kan genskabe det initiativ vi mangler i vores kamp. Kampen mod imperialismen er den rigtige kamp for fred.